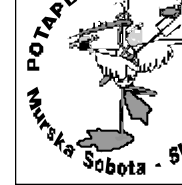

TEČAJ SPECIALNOSTI:

NITROINKS

doc. dr. Mitja SLAVINEC

PROGRAM

UVOD

FIZIOLOGIJA

POTAPLJANJEM Z NITROKSOM

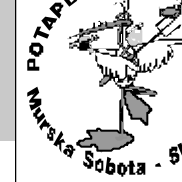
PLANIRANJE POTOPOV Z NITROKSOM

OPREMA

ZAKLJUČEK

UVOD

UCNI PROGRAM:

Nitroks potapljac *

Nitroks potapljac **

Nitroks inštruktor *

Nitroks inštruktor **

Starost 18 let

P2

vsaj 25 potopov

zdravstvena sposobnost

OBSEG TECAJA:

vsaj 6 ur predavanj

vsaj 2 potopa

NAMEN TECAJA:

**tečajnika seznaniti z osnovami za potapljanje z do 40% nitroksom
preprečitev nastanka fizioloških težav zaradi dihanja nitroksa
seznanitev s planiranjem potopa z nitroksom
seznanitev potapljača z zahtevami glede opreme
usposobljenost za prvi potop in priprava za nadaljevalni tečaj**

UVOD

PLINSKE MEŠANICE

HELIOKS

NITROKS

TRIMIKS

VAREN ZRAK

OBOGATENI ZRAK

PODALJŠA SE CAS NEDEKOMPRESIJSKIH POTOPOV

SKRAJŠA CASE DEKOMPRESIJSKIH POSTANKOV

ZMANJŠA DELEŽ DUŠIKA, KI PO POTOPU OSTANE V TELESU

ZELO ZMANJŠA MOŽNOST ZA GLOBINSKO PIJANOST

ZMANJŠA NEVARNOST ZA NASTANEK DEKOMPRESIJSKE BOLEZNI

SKRAJŠA CASE POVRŠINSKIH INTERVALOV MED POTOPI

ZMANJŠA "POPOTOPNE TEŽAVE"

ZASTRUPITEV S KISIKOM

CENA

TEHNIČNE ZAHTEVE

MEJE DELNIH TLAKOV KISIKA

koma ali smrt

0,10 bar

0,12 bar

0,16 bar

0,21 bar

0,35 bar

0,50 bar

1,40 bar

1,50 bar

1,60 bar

nezavest

resni znaki hipoksije

lažji znaki hipoksije

normalni pogoji

normalni saturacijski tlak

najvecji saturacijski tlak

priporocena meja za rekreativno potapljanje

zgornja meja za delovno potapljanje

zgornja meja za rekreativno potapljanje

2,4 bar

3,0 bar

terapija z nitroks 40

terapija z nitroks 50

TOKSICNOST KISIKA

~~PLJUCNA OBLIKA
(Lorrain Smith)~~

~~NIZKI TLAK, DOLGI CASI~~

ŽIVCNA OBLIKA
CNS ali Paul Bert

VISOK TLAK, KRATKI CASI

NOAA tabela

O ₂ [bar]	POSAMEZEN POTOP [minut]	DNEVNI LIMIT [minut]
1,6	45	150
1,5	120	160
1,4	150	180
1,3	180	210
1,2	210	240
1,1	240	270
1,0	300	300
0,9	360	360
0,8	450	450
0,7	570	570

National
Atmospheric and
Oceanographic
Administration

MEJA ZGORNJA
DELNEGA TLAKA O₂

1,6 bar idealni pogoji
1,5 bar težki pogoji
1,4 bar najtežji pogoji

FIZIOLOGIJA

SIMPTOMI ZASTRUPITVE S KISIKOM

V - vision disorders

I - irritability

T - twitching

B - breathing difficulties

E - ears

N - nausea

D - dizziness

P: pljuca (težave z dihanjem)

U: Ušesa (zvonjenje v ušesih)

Ž: želodec (slabost)

O: omotica

M: mišice (trzanje ustnic, lica)

O: oci (tunelski vid)

R: razdražljivost, občutljivost

FIZIOLOGIJA

PREVENTIVNI POSTOPKI

ne prekoraci delnega tlak kisika 1,6 bar

ne prekoraci casovnih limitov

zagotovi primerno telesno temperaturo

ne zadržuj dihanja

izogibaj se prekomernemu delu ali drugemu naporu

ne potapljay se ce si utrujen

ne dehidriraj telo pred in po potopu

FIZIOLOGIJA

ZASTRUPITEV S KISIKOM

zelo podobno epilepsiji

tonicna faza 30 sec (krc, zaprto grlo, prenehanje dihanja)

klonicna faza 1 min (krc vseh mišic še izrazit vkljucno z grlom)

relaksacija (globoko in hitro dihanje)

CO₂ širi žile

ne zadržuj diha

plitvo dihanje

zadihanost

FIZICNI NAPOR: p O₂ 1,6 bar □ 1,4 bar

FIZIOLOGIJA

PREVENTIVA

PRIMERNA TELESNA TEMPERATURA

NE ZADRŽUJ DIHANJA

IZOGIBAJ SE POVEČANI FIZICNI AKTIVNOSTI

SE NE POTAPLJAJ, CE SI UTRUJEN ALI IZCRPAN

NE DEHIDRIRAJ TELESA PO POTOPU

ZMANJŠAJ GLOBINO IN CAS POTOPA

FIZIOLOGIJA

POVRŠINSKI INTERVAL

**PO 90 MINUTAH NASICENOST (CNS) PADE ZA 50%
PO 12 URAH NASICENOST (CNS) PRENEHA**

Primer: Potapljac opravi potop dolžine 60 minut pri delnem tlaku O_2 1,4 bara. Kolikšna je CNS nasicenost 3 ure po potopu?

max. cas pri $p O_2=1,4$ bara znaša 150 minut

% nasicenosti CNS je $60\text{min}/150\text{min}=0,4 = 40\%$

po eni uri in pol se zmanjša na pol: 40% 20%

po nadaljnji uri in pol se zmanjša še na pol 20% 10%

PLANIRANJE POTOPA

1) KISIKOV IZRACUN

- a) Dolocitev največje globine potopa 1,5 bar
- b) Dolocitev največjega dovoljenega časa potopa 80%

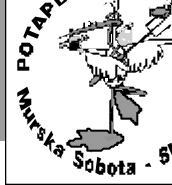
2) TEST GLEDE NA DEKOMPRESIJSKO BOLEZEN

- Ekvivalentna globina
- Dolocitev dekompresijskih postankov

3) IZRACUN AVTONOMIJE JEKLENKE

OPREMA

**JEKLENKE RUMENE BARVE Z 10 CM ŠIROKIM
ZELENIM TRAKOM IN NAPISOM NITROKS**

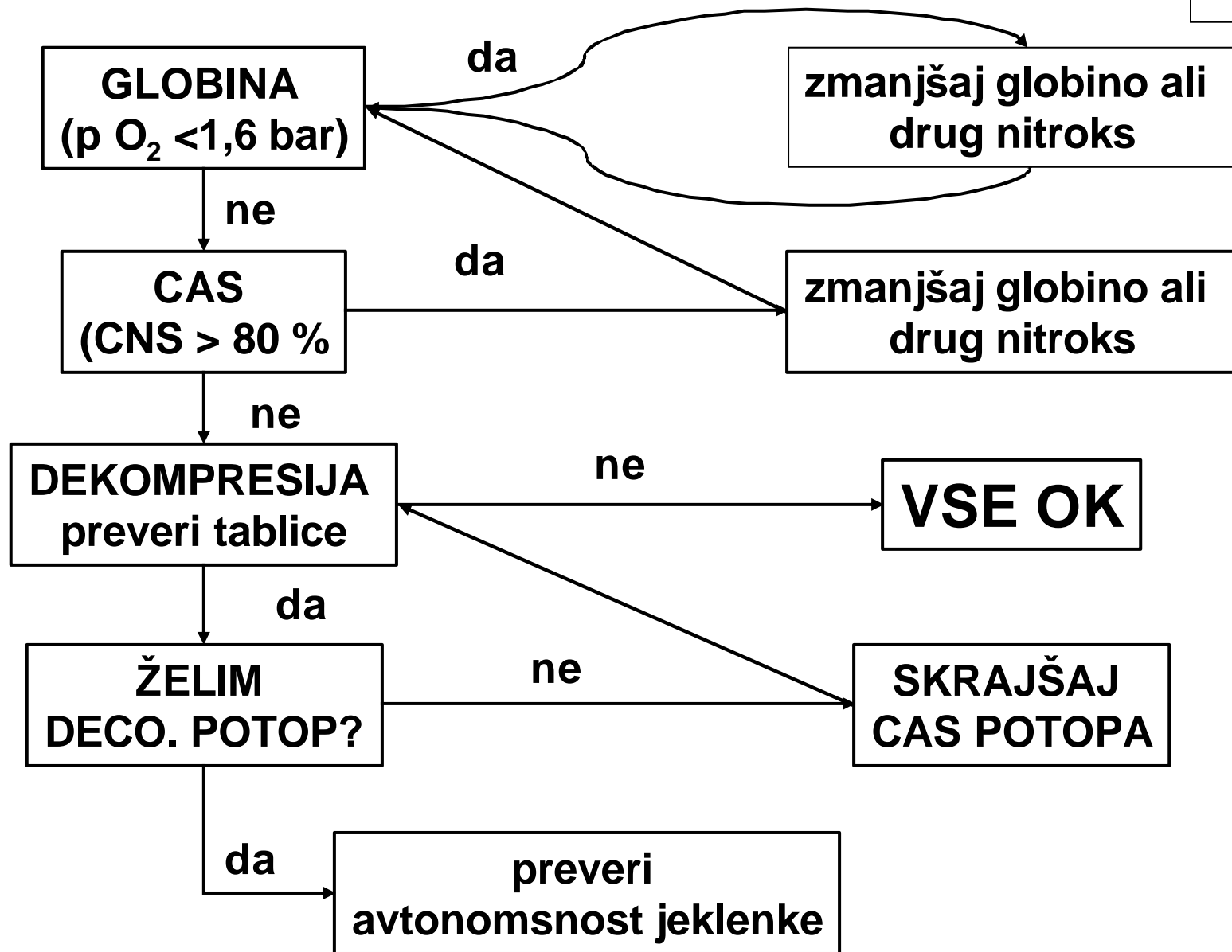
**DO NITROX 40 LAHKO UPORABLJAMO
REGULATORJE ZA ZRAK**

**KISIKOV SERVIS (P O₂ > 40%):
OCIŠČENO ZA KISIK
ZDRUŽLJIVO S KISIKOM**

POLNJENJE JEKLENK

**pocasi, da se ne grejejo
prepreci kontaminacijo z vlago in ogljikom
ohladi in preveri pritisk, preden dodaš zrak
umeri analizator
izpolni dnevnik polnjenja**

PLANIRANJE POTOPA

ANALIZA NITROKS MEŠANICE

umeri analizator

prikljuci analizator na jeklenko

delno odpri ventil jeklenke

ko se števec umiri odcitaj vrednost

oznaci vrednost na jeklenki

ocisti analizator

izpolni dnevnik polnjenj

podpiši formular